

SAARDE VALLAVALITSUS

SELETUSKIRI SAARDE VALLA 2021. AASTA EELARVE JUURDE

Saarde valla 2021. aasta eelarve koostamise aluseks on “Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus”, “Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus” (KOFIS) ja Saarde valla õigusaktid. Vastavalt eelarve koostamise lähtealustele on vallavalitsuse põhieesmärk eelarve kaudu tagada tingimused valla sotsiaalmajanduslikuks stabiilsuseks ja jätkusuutlikuks arenguks. Valla hallatavad asutused, mittetulundustegevuseks toetust taotlevad isikud, valdkondade eest vastutajad, esitasid oma taotlused 2021. aastal kavandatavate tegevuste kohta.

Ülevaade Eesti majanduskeskkonnast

Koroonaviiruse levik on aasta algusest saati tugevalt mõjutanud nii Eesti kui ka kogu ülejäanud maailma majanduse käekäiku.

Edasise majanduskasvu suhtes valitseb suur ebakindlus.

Kuna viirus hakkas suve lõpus taas aktiivsemalt levima, on ilmselt vaja seda jälle täiendavate piirangute kehtestamisega kontrolli all hoida. Eeldusel, et piirangud jäävad nii Eestis kui ka mujal vähem rangeks kui kevadel, kujuneb 2020. aasta majanduslanguseks 4%. 2021. aastal kasvab majandus aeglaselt; kasvu kiirenemist on oodata 2022. aastal.

Hinnad hakkavad järk-järgult tõusma. 2021. aastal kiirendab hinnakasvu energia kallinemine. Järgmisel aastal lõpeb ka aktsiisilangemuste mõju, mis on inflatsiooni seni tagasi hoidnud. Väliskaubanduse maht on kahaneva välisnõudluse tõttu käesoleva aasta algusest saati vähenenud.

Eesti majanduse väljavaade sõltub tervishoiu olukorrast ja sellest lähtuvatest piirangutest. Prognoosi järgi väheneb Eesti SKP 2020. aastal ligikaudu 4%. Ka 2021. aasta kokkuvõttes on majanduskasv aeglane, kuid teine poolaasta on esimesest märksa edukam.

Tööturu olukord halveneb selle aasta lõpus ja järgmise aasta alguses, kuid hakkab siis paranemise suunas liikuma.

Kuigi tõenäoliselt võib tervishoiuvaldkonna ja majandusolude järsu muutuse korral valitsus otsustada sekkumise kasuks, pole langetatavaid valikuid võimalik täpselt ette näha ning siinjuures arvesse võtta.

Tabel 1. Majandusnäitajate prognoos

Nimetus	2019	2020	2021	2022
SKP püsivhindades	4,9	-3,8	0,2	5,4
Tarbijahinnaindeks	2,3	-0,5	0,6	1,6
Töötuse määr	4,4	7,6	10,2	9,1
Hõive	1,3	-3,4	-1,9	1,2
Keskmine brutokuupalk	1407	1429	1463	1523
Keskmise brutopalka kasv (%)	7,5	1,6	2,4	4,1

Allikas: /Eesti Pank. Rahapoliitika ja Majandus 3/2020/

<https://www.eestipank.ee/publikatsioon/rahapoliitika-ja-majandus/2020/rahapoliitika-ja-majandus-32020>

Saarde valla eelarve koostamisel on lähtunud seisukohast, et põhitegevuse kulud 2021. aasta eelarves jäävad 2020. aasta tasemele. Hallatavatel asutustel on majandamiskulusid vähendatud kuni 5%.

Eelarve koostamisel on järgitud valla arengukava, sh selle k.a novembrikuus vallavolikogu poolt muudetud lisasid 1 ja 2.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt. Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve on viieosaline: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. Peale nimetatud osade jagatakse põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud tegevusalade järgi.

Saarde valla eelarve põhitegevuse tulude kogumaht 2021. aastaks on kavandatud 6 573 553 eurot ning **põhitegevuse kulude kogumaht** on 6 320 357 eurot. Põhitegevuse tulemi ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 253 196 eurot. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Põhitegevuse tulemi mõjutab 2021. aasta investeerimisvõimet.

Investeerimistegevuse summa kokku (tähistatakse negatiivse tulemiga) on -1 624 526 eurot. Vahe kaetakse positiivse põhitegevuse tulemi, laenu ja likviidsete varade jäägi arvelt. Eelarve tulemiks nimetatakse põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma. 2021. aasta eelarve tulemi jääb sarnaselt 2020. aasta eelarve tulemile negatiivseks.

Finantseerimistegevus on 911 780 eurot ja **likviidsete varade muutus** -459 550 eurot.

Põhitegevuse tulud

Tulud jaotatakse majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks: maksutulud, kaupade ja teenuste müük, toetused ja muud tegevustulud.

Maksutulud moodustavad Saarde valla 2021. aasta põhitegevuse tuludest 58,5%. Maksudena laekuvad vallaeelarvesse üksikisiku tulumaks, maamaks, reklaamimaks.

Kõige suurem tuluallikas maksutuludes on **füüsilise isiku tulumaks** – kavandatud laekumine kokku 3,35 mln eurot, mis laekub tulumaksuseaduse alusel. Tulumaksu kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust 2021. aastal 11,96% kohalikule omavalitsusele.

Maamaksutulu on planeeritud 406 000 eurot. Saarde vallas on ligi kolmandik pindalast maatükid, mis on kaitsealad, sihtkaitsevööndi maa, püsielupaikade sihtkaitsevööndi maa, piiranguvööndi maa, hoiualade maa. Eelpool nimetatud on kas maamaksust vabastatud või maksustatud 50% . Vastavalt vallavolikogu otsusele on maamaksu üldmäär 2021. a 2,5% ja põllumajandusmaalt 1,7%.

Kaupade ja teenuste müügitulud moodustavad eelarvetuludest 8,2%.

Riigilõivude planeerimisel on arvestatud eelmiste perioodide laekumisi.

Laekumine haridusasutuste majandustegevusest - real kajastuvad tulud lasteaia vanemate poolt tasutavatest kohamaksudest, toidurahadest, samuti ka teistelt omavalitsustelt laekuvad koolide ja lasteaegade kohamaksud.

Muusikakooli õppemaks on planeeritud vastavalt õpilaste arvule diferentseeritud gruppides, samuti on tuludes teistelt omavalitsustelt laekuv osa.

Kultuuriasutuste tulude reale on planeeritud Kilingi-Nõmme klubi, Surju Rahvamaja ja Tali seltsimaja tegevusest saadavad laekumised (kino, kontserdid, meelelahutusüritused, ruumide rent, suveaia rent).

Reklaamitulude reale on planeeritud "Saarde Sõnumites" ilmunud reklaami eest arvestatud tasud.

Sporditegevuse tulude reale on planeeritud Kilingi-Nõmme Spordihoone ning Tihemetsa Huvi-ja Spordikeskuse tegevusest saadavad laekumised. Suviste laagrite korraldamisest tulused eelarvesse planeeritud pole.

Koduteenuse tulude real kajastuvad hooldatavate omaosalused.

Laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest - real kajastuvad hooldekodu tulud kohamaksudest, sh hoolealuste omaosalus ja vastavate omavalitsuste toetused kohamaksude tasumiseks.

Eri vajadustega inimeste hoolekande tulude real kajastuvad Sotsiaalkindlustusametilt lepinguga laekuvad summad.

Tulud elamu- ja kommunaalmajandusest real kajastuvad Jaamaküla sauna tulud.

Üüri- ja renditulude real kajastuvad vallale kuuluvates hoonetes ruumide ja eluruumide kasutamisest laekuvad tulud, samuti vee- ja elektrimüügi vahendamisest saadavad tulud.

Muu toodete ja teenuste müügi all kajastuvad ajalehe müügitulud, tulud paljundusest, mitmesuguste trükiste müük ja muud tulud, mis ei kvalifitseeru eelnevate tuluridade all.

Toetused moodustavad vallaeelarve põhitegevuse tuludest 33,0%.

Tasandusfondist raha eraldamise aluseks on arvestusliku keskmise tegevuskulu ja arvestuslike tulude vahe.

Toetusfondis on hariduskulude eraldised, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetused, toimetulekutoetused, rahvastikutoimingute kulude hüvitus, raske- ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus, kohalike teede hoiu toetus, matusetoetus, asendus- ja järelhoolduse teenuse toetus.

Sihtotstarbelised toetused Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt laekusid Kilingi-Nõmme klubile, gümnaasiumile ning Surju rahvamajale.

Eesti Kooriühingu toetused laekusid gümnaasiumile, Surju koolile ning Surju rahvamajale. Rahandusministeeriumilt laekunud sihtotstarbeline toetus 16 000 eurot on Kilingi-Nõmme mänguväljaku kaasajastamiseks.

Eelarvesse on planeeritud ka Haridus-ja Teadusministeeriumilt saadav **õpilaskodu toetus** 30 000 eurot.

Kaitseministeeriumilt lepinguline toetus seoses Kikepera laskeväljaga - 9 766 eurot.

Koolipiima ja koolipuuvilja toetuseks on planeeritud 4000 eurot.

Tervise Arengu Instituudilt on planeeritud 4500 eurot projekti „Imelised aastad“ jätkamiseks. Kultuurkapitalilt laekus Kilingi-Nõmme klubile 750 eurot.

Muud tegevustulud moodustavad eelarvetuludest 0,3%.

Keskkonnatasud on planeeritud, toetudes eelneva perioodi laekumistele.

Muude tulude reale on planeeritud kohtutäituri kaudu saadud kahjuhüvitised ja muud vahendid summas 1500 eurot.

Põhitegevuse kulud

Saarde valla 2021. aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad:

- Üldised valitsussektori teenused
- Avalik kord ja julgeolek
- Majandus
- Keskkonnakaitse

- Elamu-ja kommunaalmajandus
- Tervishoid
- Vabaaeg, kultuur, religioon
- Haridus
- Sotsiaalne kaitse

Kulud on majandusliku sisu järgi jaotatud järgmiselt: töajõukulud, majandamiskulud ja toetused. Suurima osakaaluga on töajõukulud, mis moodustavad põhitegevuse kuludest 61,6% (2020.a. 61,0%). Järgnevad majandamiskulud 32,4%-ga (2020.a. 31,8%) ja tegevuskulude toetuste osakaaluks on 6,0% (2020.a. 7,2%).

Üldiste valitsussektori teenuste osakaal 2021. aasta põhitegevuse kuludest on 13,0% (2020.a. 12,5%) ja siia alla kuuluvad volikogu, vallavalitsuse, liikmemaksude ja ühistegevuse kulud, üldplaneering, valimised. Samuti on selles osas planeeritud reservfond.

Volikogu töajõukuludes kajastuvad volikogu 15 liikmele makstavad hüvitused ja volikogu komisjonide liikmetele arvestatud tasud koos maksudega. Majanduskuludesse on planeeritud büroo-, esindus- ja koolituskulud.

Vallavalitsuse töajõukulude real kajastuvad ametnike, teenistujate ja töötajate tasud koos maksudega.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetused, koolitused, vallamaja hoone ja Surju teeninduspunkti ülalpidamiskulud, valla sõidukite ülalpidamiskulud, IT-alased kulutused, kulutused inventarile, sümboolikale.

Reservfond on vajalik ettenägematute kulude katmiseks.

Üldplaneeringu koostamiseks on planeeritud 70 000 eurot.

Liikmemaksu ja ühistegevuse kulude real kajastuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade Liidu, Rohelise Jõemaa Koostöökoogu, Pärnu Lahe Partnerluskogu liikmemaksud ja mitmesugused ühistegevuseks suunatud vahendid (täpsustuvad pärast vastavate eelarvete kinnitamist). Soomaa ühisprojektile on planeeritud vahendeid 5000 eurot. Samuti on planeeritud turismialane koostöö Pärnu linnaga.

Valimiste reale on planeeritud kohaliku omavalitsuse valimistega seotud kulutused.

Töajõukuludes kajastuvad valimisjaoskondade liikmete tasud koos maksudega.

Avaliku korra ja julgeoleku osakaal kuludest on 0,1% (2020.a. 0,2%).

Pääteteenuste reale on planeeritud toetus 2000 eurot Saarde Vabatahtlikele Pritsumeestele tehnika garažerimiseks ja hooldamiseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks.

Muu avaliku korra reale on planeeritud videovalvesüsteemi püsi- ja hoolduskulud ja toetus politseile.

Majanduse kulude osakaal on 4,2% põhitegevuse kuludest (2020.a. 4,0%).

Ettevõtluse arengu toetuse real kajastuvad valla ettevõtjatega seotud kulutused (koolitused, arengukava muutmisel kavandatud tunnustused jm kulutused).

Maakorralduse reale on planeeritud maaküsimustega seotud kulutused (katastriüksuste moodustamine, õigusabi, IT kulutused, tarkvara hooldus jm), maakorraldaja kasutuses oleva sõiduauto ülalpidamiskulud, koolituskulud.

Metsamajanduse reale on planeeritud Levalohu metsakultuuride hooldamine.

Mineraalse toorme kaevandamise reale on planeeritud Jäärja karjääri uuringulooga seotud kulutused ning Kamali karjääri maapõueuuring.

Teede ja tänavate korrashoiu reale on planeeritud töajõukulude alla käsunduslepingute alusel teede hoolduskulud. Majandamiskuludesse on valla teede ja tänavate hooldusega seotud kulutused (lumetõrje, hõõveldamine, tolmuwabaks muutmine, kruusa, killustiku vedu, teeservade hooldus, truupide hooldus jne.).

Bussijaama real on valla territooriumil olevate bussiootepaviljonide ülalpidamis- ja hoolduskulud.

Keskkonnakaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 2,3% (2020.a. 2,2%).

Jäätmekäitluse reale on planeeritud jäätmete kogumise, ohtlike jäätmete kogumise, kevadise suurpuhastuse korraldamise kulud ja ka prügikonteinerite remont ning asendamine.

Avalike alade puhastuse alla kuulub tänavate, parkide jm. avalike alade puhastus sh. olmeprügi kogumine.

Heitveekäitluse majandamiskuludesse on planeeritud vahendid sademe- ja drenaaživee käitlemiseks.

Haljastuse reale on tööjõukuludesse planeeritud heakorratöötaja töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud heakorratööd Kilingi-Nõmme linnas, Tali asula, Surju küla ja muude avalike haljasalade hoolduskulud, lilled tänavatele ja haljasaladele, puude lõikused, ohtlike puude raie jm. Puude hoolduseks on planeeritud 10 000 eurot (Kilingi-Nõmmes Õie tn, Pärnu tn pärnad jm, Tihemetsas spordikeskuse ebatsuugad jm).

Elamu-ja kommunaalmajanduse osakaal põhitegevuse kuludest on 3,3% (2020.a 3,1%).

Tänavavalgustuse real on kajastatud elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

Kalmistute tööjõukuludesse on planeeritud Surju kalmistuvahi töötasud koos maksudega. Majandamiskuludeks on planeeritud vahendid kalmistu tarkvarale, korrashoiuks, kabeli rendiks. Toetused tegevuskuludeks on määratud Saarde Kommunaal OÜ-le kalmistute halduskuludeks.

Tihemetsa sauna majandamiskulude reale on planeeritud sauna elektrikulud. Toetused Tihemetsa sauna ja **linnasauna** real on planeeritud Saarde Kommunaal OÜ-le haldamiseks (töötasud, küte, hooldus).

Jaamaküla sauna (tegutseb ühtlasi ka päevakeskusena) tööjõukuludesse on planeeritud teenindaja-koristaja töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud sauna ülalpidamiskulud.

Muude elamu-ja kommunaalmajanduse tööjõukuludesse on planeeritud vahendid Pargi t.6 ruumide koristamiseks kuni mai lõpuni. Majandamiskuludesse on planeeritud hulkuvate loomade ja varjupaiga kulud, purskkaevu, pargipinkide, valla veekogudega seotud kulutused, kopratammide likvideerimise, suveaiaga seotud kulutused, jõulukuusk ning jõulutulede kulud, Tali teeninduspunkti korrashoiu ning küttekulud, samuti Kilingi-Nõmmes Pargi 6 osalised ülalpidamiskulud.

Elamumajanduse halduse majandamiskulude real kajastuvad vallale kuuluvate hoonete ja kinnistute ülalpidamiskulud. Täiendavalt on planeeritud 15 000 eurot sotsiaalpindade remondiks ja lammutamiseks.

Tervishoiu osakaal põhitegevuse kuludest on planeeritud 0,1% nagu eelneval perioodil.

Ambulatoorsete teenuste real majandamiskuludes kajastuvad Surju Tervisekeskuse kommunaalkulud (elekter), toetus on planeeritud Mai Apteegile ja perearstide teenuse korraldamiseks Kilingi-Nõmmes.

Vabaja, kultuuri, religiooni osale on planeeritud 10,7% põhitegevuse kuludest (2020.a 11,1%).

Spordiklubide reale on planeeritud vahendid spordiklubide SK Saarde, MTÜ Sookuninga, Võimlemisklubi GITHA, Pärnu maleklubi, SK Vaablane, MTÜ Saarde Moto, JK Poseidon, Surju valla spordiklubi MTÜ toetamiseks. Jaotamiseks komisjonile on kavandatud 13 000 eurot. Treeneritoetus Võimlemisklubi Githale on 3000 eurot ja maleklubile 3000 eurot.

Võimlemisklubi Githa ja Pärnumaa maleklubi on saanud riigilt toetuse atesteeritud treenerite töötasustamiseks eeldusel, et vallapoolne toetus eelneva perioodiga võrreldes ei vähene.

Tihemetsa Motoklubile on planeeritud tegevustoetuseks 5000 eurot.

Sporditegevuse tööjõukulude real kajastuvad koristaja töötasud koos maksudega.

Majandamiskulude real on kajastatud vahendid valla eest võistlevate sportlastega seotud kulude katmisel, samuti ruumide majandamiskulud.

Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuse real on tööjõukuludesse planeeritud kompleksi töötajate töötasud koos maksudega. Majandamiskuludes kajastuvad bürookulud, sideteenused, hoone ülalpidamiskulud, kulud inventarile, hügieenivahenditele, ürituste korraldamiseks.

Kilingi-Nõmme Spordihoone tööjõukulude reale on planeeritud spordihoone juhataja ja muu personali palgakulud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ning koolituskulud. Kinnistu ülalpidamiskuludesse on planeeritud vahendid ka gümnaasiumi staadioni hoolduseks. Peale eelneva on vahendid isikliku auto kasutamise kompensatsiooniks, infotehnoloogiale, inventari soetamiseks ja hoolduseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks.

Mänguväljakute majandamiskuludesse on arvestatud laste mänguväljakute hoolduse ja jooksva remondi kulud.

Lastelaagrite tööjõukulude real kajastuvad õpilaste töömaleva palgakulud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud toitlustuskulud, ürituste kulud.

Vabaaja ürituste majandamiskuludesse on planeeritud mitmesuguste ürituste nagu kaitsepäeva, lastekaitsepäeva, eakate hommikukohvi, eakate päeva jm. läbiviimise kulud.

Lähkma külakeskuse reale on planeeritud vahendid vallale kuuluva hoone ülalpidamiskulude osaliseks katmiseks.

Seltsitegevuse reale on majandamiskuludesse planeeritud ruumide majandamiskulud, infotehnoloogia kulud. Mittetulundusühingud ja seltsingud esitasid 19 taotlust toetuse saamiseks 18 348 euro ulatuses. Mittetulundustegevuse toetusi on planeeritud 12 000 eurot.

Kilingi-Nõmme ja Surju raamatukogude tööjõukulude reale on planeeritud vahendid raamatukogude töötajate palgavahenditeks koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, perioodika tellimiseks, sidekuludeks, lähetus- ja koolituskuludeks, ruumide ülalpidamiskuludeks, andmesideks, tarkvara hoolduseks, inventari soetamiseks ja hooldamiseks, teavikute ostmiseks.

Kilingi-Nõmme Klubi tööjõukuludesse on arvestatud klubi töötajate, ringijuhtide töötasud koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulude, sideteenuste, lähetus- ja koolituskulude, hoone ülalpidamiskulude, isikliku sõiduauto rendi, andmeside, inventari soetuse ning hoolduse, katla hoolduse ja ürituste korraldamise ning ringide tegevusega seotud kulud. Majandamiskuludesse on ka planeeritud Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt 580 eurot ja Eesti Kultuurkapitalilt 750 eurot.

Tali seltsimaja ja Surju rahvamaja tööjõukuludesse on arvestatud töötajate ja ringijuhtide töötasud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, koolituseks, hoone ülalpidamiskuludeks, kulud infotehnoloogiale, inventari soetamiseks, kütmisele, elektrile ning ürituste korraldamiseks. Surju rahvamaja majandamiskuludesse on planeeritud Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt 580 eurot ning Eesti Kooriühingult samuti 580 eurot.

Mälestusmärkide ja monumentide eelarvesse on planeeritud vahendid valla territooriumil olevate mälestusmärkide hooldamiseks.

Ajalehe majandamiskulude reale on planeeritud trükikulud jm ajalehe toimetamisel vajalikud väljaminekud.

Usuasutuste reale on planeeritud tegevuskulude toetus 300 eurot Eesti Kirikute Nõukogule „Teeliste kirikud“ projektiks ja 1000 eurot Saarde kirikule.

Haridusasutuste näol on tegemist kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga, mis moodustab eelarvest 55,0% (2020.a 54,6%).

Lasteaed „Kröll“ ja Tali lasteaia töjõukulude reale on planeeritud vahendid kogu personalile. Lasteaedade majandamiskuludesse on planeeritud bürookulud, koolituskulud, ruumide korrashoiukulud, sõidukite ülalpidamiskulud, infotehnoloogiakulud, inventarikulud, toidukulud, meditsiinikulud ja hügieenitarbed, õppevahendite kulud, ürituste kulud, kulud eririietusele jm. majanduskulud.

Surju Kooli lasteaia töjõukuludesse on planeeritud vahendid pedagoogilisele personalile. Majanduskuludesse on planeeritud toidukulud.

Teistele omavalitsustele makstav lasteaia kohamaks on eelarvesse planeeritud Saarde valla laste eest teiste omavalitsuste lasteaedades.

Surju Kooli töjõukulude reale on planeeritud koolipersonali palgakulud koos maksudega. Siin sisaldub ka pedagoogilise personali lisarahastus omavahenditest 86 331 eurot. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid koolile ja lasteaiale administreerimiseks, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogia- ning inventari kulud, meditsiinikulud ja hügieenitarbed, kulud õppevahenditele, üritusteks. Majandamiskuludes sisaldub ka Eesti Kooriühingu toetus 580 eurot.

Surju Kooli pedagoogide töjõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid täiendkoolituseks ja õppevahenditele.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi töjõukulude reale on planeeritud palgavahendid koos maksudega kogu koolipersonalile. Majandamiskulude real kajastuvad vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, lähetus- ja koolituskulud, hoonetekompleksi ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogilised ja kulud inventarile ja selle hooldamisele, toitlustuskulud, õppevahendite ja õpilasürituste kulud. Toetuste real kajastuvad õpilaste sõidud, toidukulud võistlustel, olümpiaadidel, õpilaskodu riiklikult toetatavatele õpilastele suunatud toetused. Gümnaasiumi eelarvesse on sisse arvestatud ka õpilaskodule lepingu alusel saadav toetus 30 000 eurot, Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt 1740 eurot, Eesti Kooriühingult 580 eurot.

Teistele omavalitsustele õpilaskoha maksumuse arvestuse aluseks on õpilaskoha maksumus, mille piirmäär on seaduse alusel 94 eurot kalendrikuus õpilase kohta (v.a. erivajadustega).

Koolitoidu reale on planeeritud kokku nii riiklikud vahendeid põhikooli ja gümnaasiumi õpilaste toitlustamiseks kui ka omavahendid tasuta hommikusöögiks, koolipersonali toitlustamiseks ja vahendid õpilaskodus elavatele õpilastele.

Sealhulgas Surju Kooli kulud koolitoidule on 15400 eurot ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi kulud 61600 eurot.

Gümnaasiumi pedagoogide töjõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid õppevahenditele, täiendkoolituseks.

Muusikakooli töjõukuludesse on planeeritud muusikakooli personali töötasud koos maksudega. Töjõukulud on suurendatud 14,5 %. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto kasutamise kulud, andmeside, inventari hoolduskulud, õppevahendite kulud, ürituste kulud. Toetuste real kajastub muusikakoolide liidu liikmemaks.

Huvikeskuste majandamiskulude real on planeeritud vahendid huvikoolidele ja ringidele teistes omavalitsustes ja eraõiguslikes institutsioonides.

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse töjõukuludesse on planeeritud vabaajakeskuse töötajate palgavahendid. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulud, sideteenused, koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, vahendid infotehnoloogiale,

inventarile, meditsiinikuludeks ja hügieenitarveteks, ürituste läbiviimiseks jm. majanduskuludeks.

Õpilasveo eriliinide majandamiskulude real kajastuvad kulutused õpilasvedudele vallasiseselt ja maakonnaliinidele. Toetuste real kajastub ühistranspordikeskuses osalus.

Õpilaskodude reale on planeeritud vahendid õpilaskodu kulutuste katteks mujal õppivatele meie valla õpilastele.

Sotsiaalse kaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 11,3% (2020.a 12,2%). Selle valdkonna eesmärgiks on valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks, kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele ning ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Erivajadustega isikute riiklik hoolekanne reale on planeeritud Sotsiaalkindlustusametilt saadud vahendite kulutused.

Puuetega inimeste sotsiaalsele kaitsele on planeeritud majandamiskuludeks mitmesuguste hooldus-, ravi- ja tehniliste abivahendite kulud, sõidukite ülalpidamiskulud. Toetuste reale on planeeritud puuetega isikute hooldajatoetused, neilt toetustelt makstav sotsiaalmaks. Samuti on siia planeeritud ühekordsed toetused puuetega isikutele.

Surju Hooldekodu Videvik töajõukulude reale on planeeritud kogu personali töötasud koos maksudega. Töajõukulused on suurendatud 10,5%. Surju Hooldekodu Videvik hooldustöötajate töajõukulude kasv on seotud kohamaksu tõstmisega, tagamaks hooldustöötajate palgataseme konkurentsivõimet teiste asutustega

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, koolituskulud, hoonete ülalpidamiskulud, info- ja kommunikatsioonikulud, inventari, toiduainete, meditsiinikulud ja hügieenitarvete kulud ning muud majanduskulud..

Eakate sotsiaalse kaitse majandamiskuludesse on planeeritud hooldusteenuse ostmine, kaupluseringid jm. sotsiaalsed teenused. Toetuste reale on planeeritud ühekordsed toetused eakatele ning transporditoetus 5400 eurot PÜTKile.

Koduteenuste rea töajõukulude alla on planeeritud koduhooldustöötajate palgakulud koos maksudega. Planeeritud on lisaks üks hooldustöötaja ametikoht ja 50 eurone palgatõus. Majanduskuludesse on planeeritud bürookulud, sünnipäevalillede kulu hooldatavatele, koolituskulud, isikliku auto kasutamise rendikulud, inventari kulud, meditsiinikulud ja muud majandamiskulud.

Asendus- ja järelhooldus on sotsiaalteenus, mille vahendid tulevad riigilt. Selle teenuse eesmärk on lapse heaolu ja õiguste tagamine, peresarnaste elutingimuste võimaldamine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Asendushooldusteenuse osutaja on hoolduspere, perekodu või asenduskodu. Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt või eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine.

Perede ja laste sotsiaalse kaitse töajõukuludesse on planeeritud puudega lapse tugiisikule arvestatud tasud. Majandamiskuludesse on planeeritud erivajadustega laste transport, laagrite kulud, tugiteenuste kulud jm. laste hoolekannet puudutavad kulutused. Toetuste reale on planeeritud valla poolt makstavad sünnitoetused, koolilõpetajate toetused, ranitsatoetused, sõidusoodustuste toetused ning ühekordsed toetused peredele. Samuti kajastub toetustes riigipoolne matusetootus.

Toimetulekutoetuste rea majandamiskuludesse on kantud riigipoolne toimetulekutoetuste maksamise korraldamise hüvitis. Toetuste real kajastuvad riigieelarvest eraldatud toimetulekutoetuste vahendid.

Riskirühmadele sotsiaalse kaitse real kajastuvad majandamiskulude all ravikindlustuseta isikute ravikulud, matusekulud jm. Toetuste real kajastuvad ühekordsed toetused riskirühmadele ning omaosalus summas 5000 eurot projektile „Kodud tuleohutuks“.

Sotsiaalse kaitse halduse majandamiskuludesse on planeeritud valla sotsiaaltöötajate auto ülalpidamiskulud, koolituskulud, erialaste trükiste soetamine, infotehnoloogilised kulutused, hoonete ülalpidamiskulud.

2020.aastast kasutamata jäänud sihtotstarbelised vahendid.

Kooskõlas riigieelarve seaduse §52ga tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud toetusfondi vahendid üle kanda järgmisse eelarveaastasse samaks otstarbeks. Sellega tagatakse vahendite kasutamine vastavalt eraldamise eesmärgile.

Saarde valla 2020.aasta lõpu likviidsete varade jäägis on sihtotstarbelisi kasutamata vahendeid summas 117 834 eurot, mida võib kasutada lisaks eelarves sätestatule järgmiselt:

- Toimetulekutoetusteks 19 005 eurot
- Asendus-ja järeelhoolduseks 33 474 eurot
- Vajaduspõhiseks peretoetuseks 3088 eurot
- Matusetoetuseks 2430 eurot
- Surju kooli projektid 9833 eurot
- Gümnaasiumi pedagoogid töäjõukuludeks 18 253 eurot
- Surju kooli pedagoogid 847 eurot
- sh. koolituseks 390 eurot
- õppevahenditele 457 eurot
- Huvitegevuse vahendeid 11 285 eurot
- Koolitoiduks 14 669 eurot
- Juhendajatasudeks 4950 eurot
- sh. lasteaed Krõllile 4500 eurot
- Surju kooli lasteaiaile 450 eurot.

Investeermistegevus

Nimetatud osas on tulused planeeritud kokku 1374 123 eurot.

Vara müügituludena on planeeritud 100 000 eurot (eeskätt vallale mittevajalikud kinnistud).

Kirjel põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on 1 274 023 eurot,

sh Rahandusministeeriumilt K-N THK hoone energiatõhususe projektile 445 500 eurot,

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt transiittee - Pärnu, Kantsi ja Piiri tänava - renoveerimiseks 403 523 eurot,

COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalitsuse üksustele eraldatud investeeringutoetus

380 000 eurot, hajaasustuse programmiks 45 000 eurot.

Finantstuludesse on planeeritud 100 eurot pangaintresse.

Põhivara soetuse real on kogusummaks 2 359 200 eurot.

Objektiti ja valdkonniti on kavandatud järgmised investeeringud:

- 1) vallavalitsus – vallamaja hoone elektritöödeks - 25 000 eurot,
- 2) teede ja tänavate renoveerimine - 100 000 eurot vastavalt arengukavas korrigeeritud teehoiu kavale,
- 3) Pärnu, Kantsi ja Piiri tänava renoveerimine (transiittee projekt) – 950 000 eurot,
- 4) jäätmekäitlus – jäätmejaama rajamine 67 000 eurot,
- 5) tänavavalgustuse renoveerimine – 10 000 eurot,
- 6) Tihemetsa saunale leiliruumi remondiks – 5 000 eurot,
- 7) linnasaunale küttekõrre asendamiseks – 7 000 eurot.
- 8) Jaamaküla sauna välisfassaadi remondiks - 6200 eurot,
- 9) SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone (valla omandis) energiatõhususe projekt 920 000 eurot,

- 10) Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskusele ujula eskiisprojekti koostamiseks - 8000 eurot,
- 11) mänguväljakud (Tihemetsa, Surju) - 41 000 eurot,
- 12) suveaia remont (paviljoni põrand) – 5 000 eurot,
- 13) Surju Raamatukogule remondiks (vastavalt ettekirjutustele) – 6 000 eurot,
- 14) Surju Rahvamajale fassaaditöödeks - 15 000 eurot,
- 15) Lasteaed Kröll (saali remont) - 18 000 eurot,
- 16) Surju Koolile staadioni renoveerimisprojektile – 10 000 eurot,
- 17) K-N Gümnaasiumi renoveerimise projekti koostamine ja renoveerimine - 50 000 eurot,
- 18) Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse hoone renoveerimine (aknad, fassaad) - 46 000 eurot,
- 19) Surju Hooldekodu Videvik (vana korpuse laiendamine) – 70 000 eurot.

Osaluste soetuse real kajastuvad vahendid seoses Tali ja Veelikse ÜVK projektidega 491 605 eurot.

Põhivara soetamise sihtfinantseerimiseks on eraldatud 131 594 eurot, mis koosneb järgmistest sihtfinantseerimistest:

- 1) veevarustuse real kajastuvad hajaasustuse programmi vahendid kokku 100 000 eurot.
- 2) sihtfinantseerimine põhivara soetuseks Loomade varjupaigale 26 794 eurot (POL-i ühisprojekt).
- 3) Lähkma külakeskusele 2500 eurot hoone katuse renoveerimise lisatöödeks.
- 4) usuasutuste reale EELK Saarde Katariina kogudusele remondi omaosaluseks -2300 eurot.

Finantskulude real kajastuvad kapitalirendi intressid ning laenude intressid vastavalt laenugraafikutele.

Investeeringustegevus kokku on - 1 624 526 eurot. Allikateks on kavandatud põhitegevuse tuleml, aastavahetuse (eelnevatel aastatel tulevasteks suurinvesteeringuteks säästetud) vahendite vaba jääk ja pikaajaline laen.

Finantseerimistegevus

2021. aastal on planeeritud - kooskõlas Saarde valla arengukava ja eelarvestrateegiaga - võtta ühele aastale kuhjunud valla suurinvesteeringuteks pikaajalist pangalaenu 1 125 000 eurot.

Laenu kasutamine eurodes:

K-N Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone energiatõhususe projekt	474 000
Osaluste soetus ÜVK projektideks	491 000
Teede, tänavate renoveerimiseks	160 000
KOKKU	1 125 000

Kohustuste tasumise real kajastuvad pangalaenude tagasimaksed 208 740 eurot ja kapitalirendikohustused 4 480 eurot.

Finantseerimistegevus kokku on 911 780 eurot.

Tuginedes valla laenukohustustele ja kasutusrendi kohustustele ning eelarvelistele näitajatele, oleks netovõlakkoormus eelarve täitumisel 36%.

Likviidsete varade muutuse eelarveosa

Likviidseteks varadeks peetakse raha ja pangakontodel olevaid vahendeid eelmise eelarveperioodi lõpus. Nimetatud eelarveosa kajastab raha jäägi ülekandmist järgmise aasta eelarvesse.

Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse ja finantseerimistegevuse kogusumma vahega.

2020.aasta lõpus oli vallal likviidsete varade jääk 1 352 633 eurot, millest

- Suunatakse 2021.aasta eelarvesse 459 550 eurot(-)
- Sihtotstarbeliste üleminevate vahendite jääk 117 834 eurot(-)
- Nõuete, kohustuste saldo aasta lõpuks 748 857 eurot(-)

Eelneva tulemusel jääb eelarvesse suunamata vahendeid 26 392 eurot.

Andres Annast
Vallavanem

17.02.2021